

is'¹ – en Napoleon was uiteindelijk door Engeland verslagen! Eind april '41 kostte de plaatsing van een weinig flatterende foto van Goering *De Telegraaf* opnieuw f 5 000.

Naast de genoemde weekbladen werd ook een aantal dag- en nieuwsbladen verboden, doch tijdelijk – twee door ingrijpen van de NSB.² Wij voegen er aan toe dat het te Hoorn verschijnende nieuwsblad *De vrije Westfries* als eerste Nederlandse blad een tijdelijk verschijningsverbod kreeg: al op 22 juni; het blad had aan zijn eerste nummer tijdens de bezetting een rouwrand meegegeven en opgemerkt: 'Het zou laf zijn als wij kruiperig onderdanig werden aan een volk dat zó tegen ons gestreden heeft.'³

Een permanent verbod trof in december (wij gaan voorlopig niet verder) het Bergen-op-Zoomse dagblad *De Avondster*.⁴ De hoofdredacteur, ir. A. J. L. Juten, die tijdens de meidagen als majoor meegevochten had, had begin september o.m. geschreven: 'De Engelse verdediging blijft taai; eerbied daarvoor a.u.b.'; op 16 december publiceerde hij een 'open brief aan de Duitse burgerlijke bezettingsautoriteiten' waarin hij er op wees dat honderdvijftig WA-mannen Bergen-op-Zoom op stelten gezet hadden – 'altijd is er nog geen gevolg gegeven aan mijn voorstel om mij commandant te maken van *duizend boerenjongens*, gewapend met dorsvlegels en essensrokken om bij zulke *straatschenderijen een flinke orde te handhaven*.' *De Avondster* kreeg f 1 000 boete en werd verboden, Juten werd drie maanden gevangen gezet.⁴

Tenslotte willen wij dan vermelden dat het anti-revolutionaire *Fries Dagblad* zich onder hoofdredactie van de leraar H. Algra in '40 onderscheidde door een aantal principiële artikelen. Enkele hebben wij in voorafgaande hoofdstukken geciteerd. Wij willen hieraan toevoegen dat Algra bovendien graag z.g. zuiver historische beschouwingen wijdde aan tyrannen die te gronde gegaan waren. 'De lezers', schreef hij ons,

'snapten het precies. Trouwens, de vijand ook. De *Pressereferent* zei: ik weet best dat U op het ezeltje altijd een dekje legt, vóórdát U een houw geeft. Op dat dekje staat 'Assyrië' of 'Napoleon' of weer een ander, maar de houw is voor ons bedoeld.'⁵

¹ *De Telegraaf*, 11 nov. 1940. ² *De Zeeuw* en de *Eindhovense en Meyerijse Courant*. De hoofdredacteur van laatstgenoemd dagblad, J. Vervoort, was een der weinigen geweest die zich als Schilder tegen de pretenties van de Raad van Voorlichting gekeerd had. ³ Aangehaald in K. Norel en L. D. Terlaak Poot: *De tyrannie verdrijven* (1947), p. 374. ⁴ Gegevens in *HSSuPF*, 57 g. Juten was leraar aan de rijks-hbs te Bergen-op-Zoom. Op zijn arrestatie volgde een algemene schoolstaking die door een deel der leerlingen een aantal dagen volgehouden werd. De betrokkenen kregen voor elke stakingsdag 10 pagina's strafwerk. ⁵ Brief, 13 april 1972, van H. Algra.